

Kohtuasi C-24/92

[...]

EUROOPA KOHUS

30. märts 1993*

[...]

„Liikmesriigi kohtu” tähendus EMÜ asutamislepingu artikli 177 kohaldamisel

Kohtuasjas C-24/92,

mille esemeks on Euroopa Kohtule EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel Luksemburgi Suurhertsogiriigi Directeur des Contributions Directes et des Accises'i (maksude ja aktsiisimaksude direktor) esitatud taotlus, millega soovitakse tema ees pooleli olevas vaidluses järgmiste poolte vahel:

Pierre Corbiau

ja

Administration des Contributions du Grand-Duché de Luxembourg,

eelotsust EMÜ asutamislepingu artikli 48 tõlgendamise kohta.

EUROOPA KOHUS,

koosseisus: president O. Due, kodade esimehed G. C. Rodríguez Iglesias, M. Zuleeg, J.L. Murray, kohtunikud G. F. Mancini, R. Joliet, F. A. Schockweiler, J. C. Moitinho de Almeida ja F. Grévisse,

kohtujurist: M. Darmon,

kohtusekretär: kohtusekretäri asetäitja H. von Holstein,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid Euroopa Ühenduste Komisjon, esindaja: komisjoni peaõigusnõunik H. Étienne,

arvestades kohtuistungil ettekannet,

kuulanud 12. jaanuaril 1993. aasta kohtuistungil ära Luksemburgi valitsuse, esindaja: rahandusministeeriumi *Conseiller de Direction de Première Classe* J.-M. Klein, ja komisjoni suulised märkused,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

kuulanud 16. veebruari 1993. aasta kohtuistungil ära kohtujuristi arvamuse,

on teinud järgmise

otsuse

1. 28. jaanuari 1992. aasta otsusega, mis saabus Euroopa Kohtusse samal päeval, esitas Luksemburgi Suurhertsogiriigi *Directeur des Contributions Directes et des Accises* (maksude ja aktsiisimaksude direktor) (edaspidi „*Directeur des Contributions*“) EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel eelotsuse küsimuse asutamislepingu artikli 48 tõlgendamise kohta.

2. Kõnealune küsimus kerkis esile halduskaebuses, mille esitas hr Corbiau *Directeur des Contributions*’ile temalt tulumaksuna ülemääraselt kinni peetud summa tagasimaksmiseks.

3. Hr Corbiau, kes on Belgia kodanik, töötab Luxemburgis Paribas’i pangas. Ta elas Luksemburgis kuni 25. oktoobrini 1990, mil asus elama Belgiasse, jätkates samal ajal töötamist Luksemburgis. Olles varem Luksemburgis elav maksumaksja, sai temast nüüd maksumaksja, kes ei ela alaliselt riigis.

4. Ajavahemikul 1. jaanuarist 1990 kuni 25. oktoobrini 1990 arvestas tööandja tema palgast maha tulumaksu määraga, mida oleks tulnud kohaldada siis, kui ta oleks olnud Luksemburgis elav maksumaksja kogu selle aasta vältel.

5. Kui makstava tulumaksu summat lõpuks hinnati, kohaldati hr Corbiau 1990. aasta esimese kümne kuu sissetuleku suhtes progresseeruvat maksustamist, mida sellise sissetuleku suhtes kohaldatakse tavaliselt juhul, kui tegemist on terve aasta vältel teenitud tuluga. Kuna see määr oli madalam kui see, mida kohaldati mahaarvamiste summa väljaarvutamisel, ilmnes 1990. aasta maksudeklaratsioonis ülemäärane maksustamine summas 180 048 Luksemburgi franki.

6. Luksemburgi maksuamet keeldus mahaarvatud maksu ülemäärase summa tagasimaksmisest, tuginedes tulumaksuseaduse (*Loi sur l' Impôt sur le Revenu*) artikli 154 lõikele 6, mis näeb ette, et nende töötajatest maksumaksjate, kes elavad riigis ainult osa aastast (sõltumata sellest, kas nad asuvad aasta jooksul riiki elama või lahkuvad sealt), palgast maksuna maha arvatud summad lähevad riigikassasse.

7. 28. juunil 1991 esitas hr Corbiau maksukoodeksi lõike 131 alusel *Directeur des Contributions*’ile taotluse.

8. Nimetatud sättega nähakse ette, et „rahandusministeerium võib üksikjuhtudel (või mitme üksikjuhu puhul, näiteks halva ilma või muude erandlike asjaolude korral) anda täieliku või osalise vabastuse riigile makstavate maksude puhul, mille kogumine oleks antud juhtumi puhul ebaõiglane, või anda korralduse, et juba makstud maksud makstakse tagasi või hüvitatakse”.

9. Suurhertsogi 26. oktoobri 1944. aasta korralduse artikkel 8 näeb ette, et „maksumaksjate kaebused ja tagasimaksete või maksu vähendamise taotlustega tegeleb vastava osakonna juht või tema asetäitja, välja arvatud siis, kui esitatakse kaebus ministri korraldusega määratavale asutusele.”

10. 17. aprilli 1964. aasta seaduse, millega reorganiseeritakse otsemaksude ja aktsiisimaksude amet, muudetud 20. märtsi 1970. aasta seadusega, artikli 2 lõike 1 alusel antakse see ülesanne direktorile, kes on ameti juht.

11. 10. aprilli 1964. aasta ministri korralduse artikliga 1 määrati kolmeliikmeline kohtukomisjon *Conseil d'Etat* asutuseks, mis on pädev viimase instantsina tegema otsuseid maksustamise, sissemaksete ja maksudega seotud kaebustes.

12. Directeur des Contributions'i juhitud menetluses tugines hr Corbiau otsusele kohtuasjas C-175/88: *Biehl v. Administration des Contributions* (EKL 1990, I-1779), milles Euroopa Kohus oli seisukohal, et: „Asutamislepingu artikli 48 lõige 2 ei võimalda liikmesriigil näha oma maksualastes õigusaktides ette seda, et nende töötajata palgast, kes on liikmesriigi kodanikud ja elavad maksumaksjana riigis ainult osa aastast (kuna asuvad elama riiki või lahkuvad riigist maksuaasta jooksul), maksuna maha arvatud summad jäävad riigikassa omandisse ega kuulu tagasimaksmisele.”

13. Teadmata, kuidas seda otsust kohaldada antud menetluses, otsustas *Directeur des Contributions* suunata järgmise küsimuse Euroopa Kohtule eelotsuse tegemiseks:

„Kas asutamislepingu artikliga 48 on vastuolus see, kui liikmesriigis, kus töötajatel, kes on kogu maksustamisaasta jooksul olnud residentidest maksumaksjad, on õigus seaduslikult tööandja poolt maksuna maha arvatud summade tagasimaksmisele, kui (ja juhul, kui mahaarvamiste kogusumma ületab tulumaksusumma, mis on arvestatud määra põhjal, mis vastab nende kogu aasta vältel saadud sissetulekule) on ühenduse kodanikul, kes on olnud osa aastast riigis elav maksumaksja, õigus saada seaduslikult maha arvatud maksusumma tagasi ainult samadel tingimustel ja samal määral?”

14. Enne sellele küsimusele vastamist peab Euroopa Kohus kaaluma, kas *Directeur des Contributions* on „kohus” asutamislepingu artikli 177 tähenduses ja kas sellest tulenevalt on tema poolt edasi suunatud küsimus vastuvõetav.

15. Tuleb meeles pidada, et väljendi „kohus” puhul on tegemist ühenduse õiguse mõistega, mis oma olemuselt võib tähistada ainult asutust, mis tegutseb kolmanda poolena suhetes asutusega, mis võttis vastu menetluse teemaks oleva otsuse.

16. Sel juhul ei tegutse *Directeur des Contributions* sellise kolmanda osapoolena. Olles otsemaksude ja aktsiisimaksude ameti juht, on tal selge organisatsiooniline side osakondadega, mis tegid vaidlusaluse maksuhinnangu, kelle vastu talle esitatud kaebus suunatud on. Seda kinnitab lisaks ka tõsiasi, et kui küsimus oleks *Conseil d'État*' ees apellatsioonina, osaleks *Directeur des Contributions* menetluses osapoolena.

17. *Directeur des Contributions* ei ole seega kohus asutamislepingu artikli 177 tähenduses ning tema poolt eelotsuse tegemiseks suunatud küsimus ei ole vastuvõetav.

